

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 П 218516 18 Рев
Бања Лука, 13.12.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице И. Б. из Б. Л., коју заступа пуномоћник Ф. Н., адвокат из Б. Л., против туженог В. Б. из Б. Л., кога заступа пуномоћник Д. Б., адвокат из Б. Л., ради утврђивања удјела у заједничкој имовини стеченој у браку, вриједност спора 50.000,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 218516 17 Гж од 21.03.2018. године, на сједници вијећа одржаној дана 13.12.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 218516 15 П од 28.01.2017. године утврђено је да је тужитељица, по основу стицања у брачној заједници са туженим, стекла право својине на 1/2 четверособног стана у Улици ..., површине 58 м², који је изграђен на кч. бр. ..., уписаној у ПЛ бр ... к.о. Б. Л., те је тужени обавезан да то призна и да трпи да се тужитељица код надлежних органа укњижи као сувласник са 1/2 дијела на наведеном стану. Истовремено, одбијен је захтјев тужитељице да се утврди да је, по основу заједничког стицања у браку са туженим, сувласник са 1/2 дијела на возилима и то: М2 аутобус марке Ренаулт Мастер, рег. бр. ..., бр. шасије ..., година производње ..., дизел, М1 путнички аутомобил марке М. Б., рег. бр. ..., бр. шасије ..., год производње 1.... дизел, М2 аутобус марке М. Б. рег. бр. ..., бр. шасије ..., год производње .... дизел, М3 аутобус марке С рег. бр. ..., бр. шасије ..., год производње ..., дизел, аутобус марке М. Б. рег. бр. ..., бр. шасије, ..., год производње .... дизел, те да се тужени обавезе да то призна и да трпи да се тужитељица код надлежних органа упише као сувласник са 1/2 дијела на наведеним покретним стварима. Одбијен је и захтјев тужитељице да се тужени обавезе да тужитељици исплати износ од 5.000 КМ, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе до исплате. Одлучено је да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 218516 17 Гж од 21.03.2018. године жалба тужитељице је дјелимично усвојена и првостепена пресуда преиначена у одбијајућем дијелу и дијелу одлуке о трошковима поступка тако што је утврђено да је тужитељица, по основу заједничког стицања у браку са туженим, сувласник са 1/2 дијела на: путничком аутомобилу марке М. Б., рег. бр. ..., бр. шасије

..., година производње .... дизел, аутобусу марке М. Б. рег. бр. ..., бр. шасије ..., година производње ..., дизел, аутобусу марке С... рег. бр. ..., бр. шасије ..., година производње ..., дизел, аутобусу марке М. Б. рег. бр. ..., бр. шасије ..., година производње .... дизел, те је тужени обавезан да то призна и да трпи да се тужитељица код надлежних органа упише као сувласник са 1/2 дијела наведених покретних ствари, те је обавезан да јој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 4.200,00 КМ. У осталом дијелу жалба тужитељице је одбијена и првостепена пресуда потврђена у дијелу којим је одбијен тужбени захтјев тужитељице да се утврди да је, по основу заједничког стицања у браку са туженим, сувласник са 1/2 дијела на М2 аутобусу марке Р. М., рег. бр. ..., број шасије ... година производње ..., дизел и у дијелу којим је одбијен захтјев тужитељице да се тужени обавезе да јој исплати износ од 5.000,00 КМ, за законском затезном каматом од подношења тужбе па до исплате.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужени због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на ревизију тужитељица предлаже да се изјављена ревизија одбије.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице да се утврди да је, по основу стицања у брачној заједници са туженим, стекла право својине од 1/2 дијела на предметним некретнинама и покретним стварима, те захтјев да се тужени обавезе да јој, на име њеног доприноса у увећању посебне имовине туженог која се налази у селу Јелићка, исплати 5.000,00 КМ.

Одлучујући о захтјеву тужитељице, на основу изведених доказа, првостепени суд је утврдио: да су тужитељица и тужени закључили брак 1984. године; да су током трајања брака стекли двоје заједничке дјеце; да је њихова брачна заједница фактички прекинута у јануару 2009. године; да је брак парничних странака разведен пресудом Основног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 107483 10 П од 22.11.2011. године, којом је млљ. кћерка парничних странака И. Б. повјерена на чување и васпитање туженом, а тужитељица је обавезана да доприноси њеном издржавању; да су тужитељица и тужени на почетку брака живјели у З., све до 1992. године када су доселили у Б.Л.; да је тужитељица била домаћица, обављала кућне послове, кухала храну, бринула се о дјечи, те да је око двије године била запослена у СТР И. као самостални предузетник; да је тужени обављао дјелатност самосталног превозника властитим возилима; да су у току трајања брачне заједнице заједно стекли четверособан стан у Б. Л., у Ул..., површине 58 м2, који је изграђен на кч. бр. ..., уписаној у ПЛ бр. ... к.о. Б. Л.; да је у селу Ј. постојала породична кућа туженог у којој је живјела његова бака; да су често долазили у Ј., одржавали воћњак, башту и наведену кућу, те да се тужитељица око мјесец дана бринула о В. баки која је била стара и болесна; да су у току трајања брачне заједнице купили аутобус марке Р. М., рег. бр. ..., путнички аутомобил марке М. Б., рег. бр. ..., аутобус марке М. Б. рег. бр. ..., аутобус марке С. рег. ознаке ... и аутобус марке М. Б. рег. бр....; да је тужени ради куповине наведених возила узимао кредите код више банака, које је отплаћивао и након развода брака.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је нашао да је означени четверособни стан стечен у току трајања брачне заједнице парничних странака, њиховим заједничким радом и средствима и да тужитељици на том стану припада право својине од 1/2 дијела, па је позивом на одредбе члана 270. тачка 5. и 6., члана 272. и члана 273. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске”, број: 54/02, 41/08, 32/14 и 63/14 – у даљем тексту: ПЗ) у овом дијелу захтјев тужитељице усвојио. Првостепени суд је, даље, утврдио да су парничне странке током трајања брака стекле и возила која су предмет спора, да је ова возила тужени купио кредитним средствима, која је отплаћивао из зараде коју је остварио обављајући дјелатност превоза, да су наведена возила након прекида брачне заједнице у фактичком посједу туженог као средства обављања његове регистроване дјелатности, па како тужена није поставила облигационо правни захтјев у односу на предметна возила и није доказала вриједност истих, првостепени суд је закључио да је претежан допринос туженог у стицању ових возила, па је из ових разлога одбио захтјев тужитељице за утврђење да јој на овим возилима припада право сувласништва од 1/2 дијела. Налазећи да тужитељица није доказала у чему се састоји увећање имовине туженог, колика је вриједност тог увећања, нити је доказала њен допринос у увећању вриједности имовине туженог, првостепени суд је одбио и захтјев тужитељице за исплату износа од 5.000,00 КМ.

Одлучујући о жалби тужитељице, прихватајући правилним закључак првостепеног суда да предметна возила чине имовину парничних странака стечену током трајања брака, налазећи да у смислу одредбе члана 274. ПЗ заједничку имовину чине и предмети који служе за обављање занимања једног брачног друга, без обзира на вриједност, ако су стечени током брака, те да кредит који је подигао један од брачних другова ради стицања заједничке имовине представља заједнички допринос оба брачна супружника у стицању те имовине, а да брачни друг који отплаћује кредит по прекиду брачне заједнице може по облигационо правном захтјеву тражити накнаду дијела отплаћеног кредита, имајући у виду да тужени током предметне парнице није поставио захтјев да се изврши диоба на начин из одредбе члана 247. став 1. ПЗ, другостепени суд је становишта да је погрешан закључак првостепеног суда о претежном доприносу туженог у стицању предметних возила, већ да је допринос странака у стицању једнак. Сагласно томе, дјелимичним усвајањем жалбе тужитељице, првостепену пресуду је приначио тако што је утврдио да је тужитељица стекла право сувласништва од 1/2 дијела на четири возила, ближе означена у изреци другостепене пресуде, док је у односу на пето возило Р. М. нашао да није поуздано утврђено када је ово возило набављено, па је у том дијелу одбијајући дио првостепене пресуде потврдио. Другостепени суд је прихватио као правилне разлоге првостепеног суда у погледу одбијања захтјева за исплату износа од 5.000,00 КМ, по основу повећања вриједности посебне имовине туженог, па је и у овом дијелу жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда, у оспореном усвајајућем дијелу којим је утврђено право сувласништва у корист тужитељице на предметним возилима, је правилна и законита и ревизионим наводима није доведена у озбиљну сумњу.

Према одредби члана 270. став 5. ПЗ имовина коју су брачни другови стекли радом током брачне заједнице, као и приходи из те имовине, чине заједничку имовину. Сагласно одредби члана 272. став 1. истог закона свакоме од брачних супружника припада по једна половина заједничке имовине, а сваки брачни супружник може

захтијевати да му суд одреди већи дио од припадајуће му половине заједничке имовине, ако докаже да је његов допринос у стицању заједничке имовине очигледно већи од доприноса другог брачног друга (члан 273. став 1. ПЗ).

Према утврђењу нижестепених судова, које је, супротно наводима из ревизије која се тиме опширно бави, идентично и које је резултат правилне оцјене изведених доказа (те је сагласно исказу самог туженог), а које чињенично утврђење према одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП) не може бити предмет испитивања у ревизионом поступку, па је без утицаја потврда коју тужени прилаже уз ревизију (која није била предмет оцјене од стране нижестепених судова и која нема карактер новог доказа у смислу одредбе члана 242. ЗПП), предметна возила су стечена током трајања брачне заједнице између странака. Стога, код предњег утврђења, нема мјеста даљим ревизионим наводима да је тужитељица морала доказати да су возила набављена током брака. Према даљем утврђењу, возила су купљена средствима кредита које је тужени подизао на своје име, који су отплаћивани током трајања брака, а по прекиду брачне заједнице кредите је наставио отплаћивати тужени.

Правилно другостепени суд закључује да кредити које је подигао тужени и који су утрошени у куповину предметних возила представљају средства парничних странака, без обзира да ли је кредит отплаћиван из средстава које је остварио тужени обављајући самосталну дјелатност превоза, те без обзира на то што је по прекиду брачне заједнице кредите наставио отплаћивати тужени (који у односу на та средства има право да према тужитељици истакне облигационо правни захтјев), те да је, с обзиром да тужени није доказао да је његов допринос већи, једнак допринос парничних странака у стицању те имовине. Тиме нису основани наводи ревидента, којима се приговора правилности закључка другостепеног суда о једнаком доприносу странака у стицању ове имовине.

С обзиром на изложено, те како тужени у предметној парници, с обзиром да предметна возила служе за обављање његове самосталне предузетничке дјелатности односно његовог занимања, није затражио да возила припадну њему, под условима који су прописани одредбом члана 247. став 1. и 3. ПЗ (што не значи да тај захтјев не може поставити касније приликом диобе ствари у сувласничкој заједници), то је другостепени суд, дјелимичним усвајајњем изјављене жалбе, правилно преиначио првостепену пресуду у одбијајућем дијелу захтјева за утврђење права сувласништва на возилима (за која је утврђена да су стечена током брака) и захтјев тужитељице у овом дијелу усвојио.

Из датих разлога, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић

